



Diskusija par pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas modeļa pilnveidi

2020.gada 22.janvārī, Rīgā

OECD ieteikumi no 2016.gadā publicētā organizācijas ziņojuma “Izglītība Latvijā”

OECD eksperts Marko Kols (Marco Kool) atzina, ka **pirmsskolas izglītības posmā ir jābūt vislabākajiem pedagogiem.**

Izglītība un aprūpe **agrīnā** pirmsskolas **vecumā** tiek **ielikti pamati** panākumiem vēlākā dzīves posmā attiecībā **uz izglītību, labklājību, nodarbinātību un sociālo integrāciju**, jo īpaši bērniem no maznodrošinātajām un mazaizsargātajām ģimenēm.

OECD Prasmju pētījums. Latvijas Prasmju stratēģija. Novērtējums un rekomendācijas. 2019.gada decembris

“...prasmju attīstība agrīnā dzīves posmā ir būtiska investīcija valstu ekonomiskajā izaugsmē un labklājībā. Visās OECD valstīs pieaugušie ar labāku rakstpratību vairāk tiks nodarbināti, pelnīs vairāk, vairāk uzticēsies citiem, piedalīsies demokrātijas procesos un kopienas dzīvē, kā arī tiem būs labāks veselības stāvoklis nekā to mazāk prasmīgajiem vienaudžiem. Valstīm prasmes ir galvenais inovāciju, ražīguma un, galu galā, ekonomiskās izaugsmes, sociālās kohēzijas un augstākas dzīves līmeņa virzošais spēks (OECD, 2016[15]).

Skolotāji ir vissvarīgākais ar skolu saistītais faktors, kas nosaka skolēnu sasniegumus. Ikvienai valstij, kuras mērķis ir starptautiski konkurētspējīga izglītības sistēma, ir nepieciešams **pieņemt darbā, noturēt, attīstīt un veidot augstas kvalitātes mācībspēku saimi.**

Forums “Izglītības sistēmas mērķis: Nākotnes perspektīva”

2020.gada 17.janvāris

OECD Izglītības pētījumu un inovāciju centra vecākā analītiķe Treisija Bērnsa aicināja padomāt par to, **kādas ir bezdarbības izmaksas!** Cik dārgi valstij izmaksā kaut ko nedarīt!



Ministru kabineta noteikumi Nr. 716

Rīgā 2018. gada 21. novembrī

**Noteikumi par valsts pirmsskolas
izglītības vadlīnijām un
pirmsskolas izglītības programmu paraugiem**

*Izdoti saskaņā ar Izglītības likuma
14. panta 18.¹ punktu*

3. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas uzdevumi:

3. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas uzdevumi:

3.1. sekmēt vispusīgu bērna attīstību, ievērojot viņa vajadzības, intereses, spējas un pieredzi un liekot pamatus vērtībās balstītu ieradumu veidošanai;

3.2. attīstīt bērna sociālās un emocionālās prasmes, kas ietver sevis, savu emociju, domu un uzvedības apzināšanu, spēju saprast citus un veidot pozitīvas attiecības;

3.3. attīstīt kritisko domāšanu, prasmi pieņemt atbildīgus lēmumus, jaunradi un uzņēmējspēju, sadarbības, pilsoniskās līdzdalības un digitālās prasmes;

3.4. veidot pratību pamatus mācību jomās – valodu, sociālā un pilsoniskā, kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā, dabaszinātņu, matemātikas, tehnoloģiju, veselība un fiziskā aktivitāte;

3.5. nodrošināt bērnam iespēju sagatavoties pamatizglītības ieguvei.

11. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas principi ir šādi:

11.5. tiek respektēta bērnu dažādība pēc dzimuma, etniskās piederības, reliģiskās pārliecības, veselības stāvokļa, valodas, intelektuālās attīstības un citām pazīmēm, ievērojot diskriminācijas un atšķirīgas attieksmes aizliegumu, kā arī novērtētas bērna individuālās spējas un talanti;

11.6. tiek nodrošinātas bērna individuālās vajadzības, ievērojot vides pieejamības principus, tādējādi palielinot ikviena bērna līdzdalības iespējas, kā arī veicinot savstarpējo dialogu un nodrošinot **sadarbībā balstītu profesionālu atbalstu;**

11.7. tiek īstenota bērna, pedagogu, vecāku vai bērna likumisko pārstāvju **mērķtiecīga, atbalstoša, uz bērna mācīšanās un attīstības vajadzībām vērsta sadarbība, iesaistot vecākus vai bērna likumiskos pārstāvjus bērna mācīšanās procesā un nodrošinot regulāru atgriezenisko saiti par bērna sniegumu un sasniegumiem;**

11.8. mācību vide ir fiziski un emocionāli droša, atbalstoša un attīstoša, mainīga un pielāgota ikviena bērna mācīšanās un attīstības vajadzībām.

Pirmsskolas izglītības programmas paraugs

10. Pirmsskolas mācību satura apguvi plāno un īsteno pirmsskolas pedagogs vai pirmsskolas **pedagogs regulārā sadarbībā ar citiem speciālistiem, iesaistot vecākus vai bērna likumiskos pārstāvjus bērna mācīšanās atbalstam.**

14. Sociāli emocionālā vide garantē drošību, rosina savstarpēju uzticēšanos un cieņu, vēlmi palīdzēt un savstarpēji atbalstīt mācīšanās procesā un personiskajās grūtībās. Atbilstoši bērna vajadzībām tiek veidotas speciālistu grupas, kas atbilstoši kompetencei sniedz pedagoģisko palīdzību un koordinē psiholoģisko un sociālo atbalstu, iesaistot bērna vecākus, pedagogus, speciālistus un citus izglītības iestādes darbiniekus.

16. Bērna mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībā izglītības iestāde iekļauj informāciju par vecāku vai bērna likumisko pārstāvju informēšanas biežumu, apjomu un veidu, kā arī par sadarbības formām ar vecākiem vai bērna likumiskajiem pārstāvjiem bērna attīstības veicināšanai.

Apkopoti priekšlikumi atbilstoši LIZDA 2019.gada
20.novembra Padomes lēmumam Nr. 44/9

„ Par priekšlikumiem pedagogu darba samaksas modeļa
pilnveidošanai”

Pirmsskolas izglītības skolotājs (finansējums, bērnu skaits)

- ❑ Darba algas **stundas likmi pielīdzināt pamatskolas skolotāju stundas darba algas likmēm**. Vienlīdzīga darba samaksa visās pakāpēs strādājošiem skolotājiem.
- ❑ Nodrošināt **valsts mērķdotāciju** pedagogu darba samaksai **visā pirmsskolas izglītības posmā**.
- ❑ Nodrošināt **2 skolotāju likmes katrā grupā** iestādēs ar darba laiku 10-12 stundas un bērnu skaitu 12 un vairāk bērnu vecumā līdz 3 gadiem un 16 un vairāk bērnu grupā no 3 līdz 7 gadiem. /Ne vairāk kā 10 bērni uz 1 pieaugušo, neieskaitot bērnus ar īpašām vajadzībām/ jānodrošina speciālais pedagogs bērniem ar īpašajām vajadzībām/

Pirmsskolas izglītības skolotājs (slodzes sadalījums h)

- ❑ **Samazināt kontaktstundu laiku**, palielinot laiku nodarbību sagatavošanai. **30 kontaktstundas ar bērniem +10 stundas citu pienākumu veikšanai** (mācību darba plānošanai, darbam ar dokumentiem, laiks profesionālai pilnveidei, sadarbībai ar kolēģiem, vecākiem u.c. pienākumiem)
- ❑ **32 kontaktstundas + 8 gatavošanās stundas.** (3 h mācību materiālu atlase, veidošana, 1 h plānošana, 1 h pasākumu un projektu plānošana, organizēšana, dokumentācija 1 h, telpu noformēšana, pasākumu vadīšana, scenāriju rakstīšana, darbs ar vecākiem 2 h).
- ❑ **34 kontaktstundas + 6 gatavošanās stundas.** (No tām 2 h plānošanai, 2 h metodisko materiālu veidošanai (sagataves), 1 h jaunāko metožu un literatūras apguvei un metodiku studēšanai, lai atrastu individuālu pieeju katram skolēnam, 1 h pasākumu/ projektu plānošanai un realizēšanai)

Pirmsskolas izglītības skolotājs - logopēds

- Pārskatīt **logopēda likmes aprēķinu uz 1 bērnu, paredzot 1 likmi uz 100 bērniem** (līdzšinējais aprēķins uz 200 bērniem 1 likme).
- Ja iestāde īsteno **speciālo programmu bērniem** ar valodas traucējumiem, tad nodrošināt **uz 15 bērniem**, kuriem ir pedagoģiski medicīniskās komisijas slēdziens, **1 logopēda likmi**.
- Logopēda **darba likmei būtu jābūt atkarīgai no tā, cik pirmsskolā ir bērnu ar valodas traucējumiem**, nevis no kopējā bērnu skaita pirmsskolā. Kopējais bērnu skaits var būt, kaut vai 50, bet 24 bērniem ir vajadzīgas logopēda nodarbības, tā tad tā būtu slodze.
- Nodrošināt visu pirmsskolas logopēdu **valsts budžeta finansētu darba samaksu**.

Pirmsskolas izglītība - psihologs

- Nodrošināt pirmsskolas izglītības iestādēm **psihologu paredzot uz 250 bērniem 1 likmi.**
- Nodrošināt visu pirmsskolas psihologu **valsts budžeta finansētu darba samaksu.**
- Nodrošināt minimums **1 atbalsta personāla štata vienību uz iestādi.**

Pirmsskolas izglītības sporta un mūzikas skolotāja likme

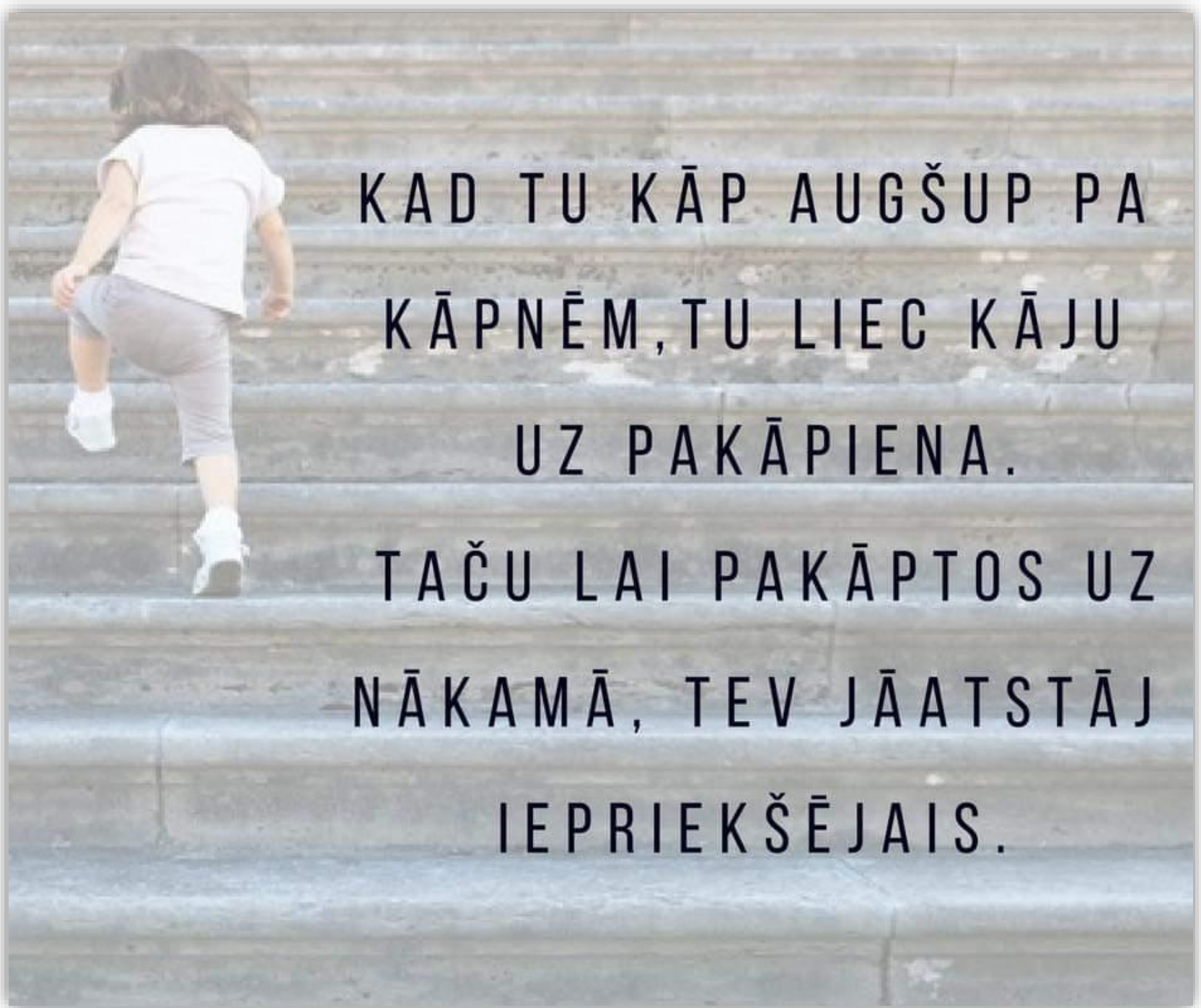
- likmi aprēķināt uz **1 grupu, uz bērnu skaitu izglītības iestādē** (*ievērojot augstāk minēto bērnu skaitu grupā*) **0,1-0,2 likmes**. Paredzot, ka sporta skolotājs vada 3 nodarbības nedēļā katrai grupai, organizē pasākumus, aktivitātes bērniem ar vai bez vecākiem ārpus nodarbību laika.

Pirmsskolas izglītība – skolotāja palīgs

- ❑ **2 skolotāji, 2 skolotāju palīgi, bērnu skaits līdz 20.** Skolotāju palīgi izglītoti (kursi), psihologs, mūzikas skolotājs.
- ❑ **Skolotāja palīgam jābūt kvalificētam** skolotāja un bērna palīgam. Attiecīgi, jāparedz arī atbildības pakāpe un kvalifikācijai atbilstoša alga.
- ❑ Nodrošināt visu pirmsskolas skolotāju palīgu **valsts budžeta finansētu darba samaksu.**

Jautājumi diskusijai:

- Pirmsskolas pedagoga slodzes sadalījums. Šobrīd esošais modelis 2 pedagogi + 1 skolotāja palīgs. Pedagoga darba slodze 30+10. Papildus veicamie pienākumi un nepieciešamais laiks to veikšanai.
- Pedagogu trūkuma rezultātā izveidotais modelis 1 pedagogs + 2 skolotāja palīgi. Iespējas/riski
- Atbalsta personāls pirmsskolas izglītības iestādē. Logopēds, speciālais pedagogs, psihologs. Likme pret bērnu skaitu.
- Pirmsskolas sporta un mūzikas pedagoga likme. Uz grupu/ bērnu skaitu.



KAD TU KĀP AUGŠUP PA
KĀPNĒM, TU LIEC KĀJU
UZ PAKĀPIENA.

TAČU LAI PAKĀPTOS UZ
NĀKAMĀ, TEV JĀATSTĀJ
IEPRIEKŠĒJAIS.